

Sleuf reportage • Windparken op zee, daar komt nogal wat bij kijken. Zeker als er een belangrijke verbinding moet worden aangelegd wanneer het hard waait.

Koos Schwartz
Maasvlakte

Vlak voor middernacht moet het beginnen. Dan zal een futuristisch ogende tank met slurven in het water van de monding van de Nieuwe Waterweg afdalen. 'Begraaf en vergeet' is het motto van het werk dat de monsterachtige machine moet uitvoeren.

Het begin van een thriller? Of de beschrijving van wat er in de nacht van zaterdag op zondag moet gaan gebeuren? Dan moet een op afstand bestuurbare, onbemande onderwatersleuvengraver die Deep Dig-It heet, beginnen met het graven van een ruim vijf meter diepe sleuf in de zeebodem.

De sleuf wordt de behuizing van een dikke kabel, die eigenlijk uit twee kabels bestaat. Die vormt de verbinding tussen een nieuw hoogspanningsstation op de Maasvlakte en het offshore windpark Hollandse Kust, dat nog in aanbouw is en vanaf 2023 stroom moet leveren voor zo'n 1,6 miljoen huishoudens. Hemelsbreed is die afstand 22 kilometer. Maar omdat de kabel bochten moet maken, is hij 34 kilometer lang.

Deep Dig-It - lengte 17 meter, 8 meter hoog en 125.000 kilo zwaar -

zal niet alleen werken. Een kabellegschip, de Living Stone, zal de kabel op de zeebodem leggen. Deep Dig-It 'rijdt' over de kabel en spuit onder hoge druk water op de zeebodem. Zo ontstaat een sleuf waar de zware (100 kilo per meter) kabel in zakt.

De sleuf vult zich direct met zand. Het water wordt geleverd door een ander schip, de MPI Adventure, dat pal naast Deep Dig-It zal varen.

Een sleuf wordt de behuizing van een kabel naar een offshore windpark

Vanuit dat schip wordt Deep Dig-It bestuurd. Dat schip zal de sleuvengraver rond elf uur 's avonds ook de zee in takelen.

Zo zal het gaan vannacht, vertelt projectleider Wijnand Mellegers zaterdag, de middag voor het werk gaat beginnen. Hij werkt bij Tennet, de beheerder van het hoogspanningsnet die verantwoordelijk is voor de verbinding tussen het windpark en

het vasteland. Het werk wordt uitgevoerd door het maritieme bedrijf Van Oord en de Griekse kabelfabrikant Hellenic Cables.

Zij hebben, zegt Mellegers, maximaal acht uur voor het traject in de Maasmond. Dat is afgesproken met het Havenbedrijf Rotterdam. Dan wordt het scheepvaartverkeer zo weinig mogelijk gehinderd. De Maasmond meet 900 meter en Deep Dig-It graaft ruim 100 meter per uur. Het schema is krap. Bovendien: het water is die middag al roerig. Er zijn golven van meer dan twee meter hoog.

Veertig jaar ongestoord

Ligt de kabel eenmaal onder de Maasmond, dan gaat de reis door, 24 uur per dag. De eerste tien (kabel)kilometer blijft Deep Dig-It diep graven. Mellegers: "De eis van Rijkswaterstaat is drie meter, maar wij hebben voor dieper gekozen. Er wordt daar veel gevaren en de zeebodem is er onrustig. Een diepte van ruim vijf meter geeft de zekerheid dat die kabel er veertig jaar ongestoord kan liggen. *Bury and forget*. Begraaf en vergeet."

De volgende 24 kilometer graaft Deep Dig-It, ontworpen door Van Oord en het Britse bedrijf Soil Ma-

chine Dynamics, minder diep: anderhalve meter. Dan werkt-ie sneller, al is de snelheid afhankelijk van de samenstelling van de zeebodem. Zand laat zich makkelijk wegspuiten, klei moet eerst stuk gesneden worden. Dat doet de Deep Dig-It, die tussen de 15 en 20 miljoen euro heeft gekost, ook.

Mellegers schat dat het zes weken zal duren voordat de verbinding

Wat 's middags al een beetje dreigt, gebeurt 's avonds dan toch. Het waait te hard.

klaar is. Omdat er klei kan liggen, omdat er leidingen gepasseerd worden, omdat er altijd wat kan gebeuren.

Uiteindelijk komt de kabel aan bij een groot bouwwerk in zee, een transformatorstation - in de volksmond: een elektronisch stopcontact op zee. Op dat stopcontact wordt het windpark aangesloten. In dat station wordt gelijkstroom omgezet in wis-

selstroom. Er zijn twee van die stopcontacten. Het eerste is al verbonden met de kust en ook daarvoor heeft Deep Dig-It gegraven. Dat is goed gegaan, zegt Mellegers. Er waren wat kinderziektes, er viel weleens een werkdag uit. Maar het werk is steeds op de afgesproken tijd afgekomen.

De kosten? Een miljoen euro per kilometer kabel. Elk stopcontact heeft twee kabels nodig, omdat de hoeveelheid stroom niet door één kabel kan worden getransporteerd. En die kabels bestaan eigenlijk uit twee kabels. Kortom: 136 miljoen euro.

Vast in een sliblaag

Wat op zaterdagmiddag al een beetje dreigt, geschiedt 's avonds dan toch. Het waait te hard, Deep Dig-It mag niet in zee worden getakeld. Uitstel! Dat uitstel blijft beperkt. Hoewel er zondag- en maandagochtend veel schepen aankomen, geeft het Havenbedrijf toch toestemming om een nieuwe poging te doen.

Zondag om 13.20 uur wordt gestart, maar in de loop van de middag loopt Deep Dig-It vast, waarschijnlijk in een sliblaag, rapporteert Mellegers. Om 23 uur wordt een nieuwe poging gedaan.

Trouw
2-8-21

